

تحلیل محتوای کتاب فارسی خوانداری پایه دوم ابتدایی بر اساس تکنیک ویلیام رومی ، سطح خوانایی گانینگ و مفهوم بهداشت

عصمت نادمی^۱، محبوبه زمانیان^۲، فرحناز سلطانی^۳

۱- پرسنل شاغل در آموزش و پرورش شهرستان میناب

۲- پرسنل شاغل در آموزش و پرورش شهرستان میناب

۳- پرسنل شاغل در آموزش و پرورش شهرستان میناب

چکیده

هدف پژوهش حاضر «تحلیل محتوای کتاب فارسی خوانداری پایه دوم ابتدایی بر اساس تکنیک ویلیام رومی ، سطح خوانایی گانینگ و مفهوم بهداشت» است . روش تحقیق تحلیل محتوای کیفی است . جامعه آماری کتاب فارسی خوانداری پایه دوم ابتدایی است که به روش نمونه گیری تصادفی ساده ، قسمت های از متن ، سوالات و تصاویر ، برای سنجش سطح خوانایی و ضریب درگیری انتخاب شد . هم چنین کل کتاب برای پی بردن به میزان پرداختن کتاب به مفهوم بهداشت و سلامت ، مورد بررسی قرار گرفت . از یافته های تحقیق عدد □ به دست آمد که نشان داد که ضریب درگیری ، □□/□ برای متن نوشتاری و □□/□ برای تصاویر به دست آمد و این نتایج نشان داد که چون ضریب درگیری کمتر از □□/□ بود ، بنابراین متن نوشتاری و تصاویر غیر فعال هستند . به عبارت دیگر دانش آموزان را درگیر فعالیت نمی کنند و اما ضریب درگیری سوالات ، عدد □ شد و طبق رابطه چون ضریب درگیری بین □/□ تا □□/□ بود ، سوالات فعال بود و دانش آموزان را درگیر فعالیت می کرد . همچنین در بحث سطح خوانایی بالاتر از سطح توانایی دانش آموزان پایه دوم قرار دارد و به عبارتی مخصوص دانش آموزان پایه ی دوم دبیرستان است . ضمن اینکه با توجه نتایج آزمون خی دو (۲۷) مقدار کمی از محتوای کتاب به مولفه های مربوط به مفهوم مذکور ، یعنی بهداشت و سلامت اختصاص یافته است .

کلمات کلیدی: تحلیل محتوا، کتاب فارسی، سطح خوانایی گانینگ ، الگوی ویلیام رومی، آموزش سلامت

مقدمه و بیان مسئله

امروزه در همه ی کشور ها از جمله ایران ، برنامه ی درسی به عنوان محور فعالیت های تربیتی محسوب می گردد و از آنجایی که نسل امروز با توجه به پیشرفت سریع تکنولوژی و علم ، نیازمند کسب دانش و معلوماتی هستند

که متناسب با مقتضیات زندگی کنونی و نیاز های جهانی باشد. بنابراین دست اندرکاران طرح ریزی و سازماندهی برنامه ی درسی باید بتوانند با ارزشترین موضوعات و دانش ها را برای آموزش انتخاب کنند به گونه ای که فراگیران با مسائل مهم جهانی و محیطی که برای ادامه ی زندگی آنها ضروریست ، آشنا و آماده شوند(مرعشی، مهرعلیزاده و طوسی، ۱۳۹۹). به هر حال در نظام تعلیم و تربیت عمدتاً تجارب و قابلیت ها و شایستگی هایی که نسل جدید پیدا می کند، از طریق برنامه ی درسی است و شاید بتوان گفت که برنامه ی درسی مهمترین ابزار برای تحقق اهداف تعلیم و تربیت است (شایسته فر، ۱۳۹۹). نقش محوری کتاب های درسی موجب شده تا به طور مستمر توسط معلمان و شاگردان مورد استفاده قرار بگیرد و حتی گاهی اوقات به عنوان تمام برنامه ی درسی مورد تأکید معلم باشد (آل نیچ ، ۱۳۹۹).

کتاب درسی مهم ترین ابزار یادگیری است و رسانه های آموزشی دیگر حول محور کتاب درسی قرار دارند. در حقیقت کتاب درسی نقش محوری را در فرایند یاددهی - یادگیری به عهده دارد. یونسکو (۱۳۹۹) با ارائه تعریف کتاب درسی، جایگاه و نقش آن را در فرایند یادگیری تبیین کرده است : «کتاب درسی؛ وسیله ی اصلی یادگیری است که برای دستیابی به مجموعه ی خاصی از نتایج آموزشی طراحی شده و از متن ، تصویر یا متن و تصویر تشکیل شده است ، و به طور سنتی مجموعه ی چاپی مجلدی است که آسان سازی توالی یادگیری را هدایت و راهنمایی می کند» (نوریان ، ۱۳۹۹ ، ۱۳۹۹). اهمیت کتاب های